

PROFIEL VOOR DE RAAD VAN COMMISSARISSEN VAN ACTIUM

1. KADER EN VISIE

1.1 WETTELIJK KADER

De (nieuwe) Woningwet en de Governancecode woningcorporaties geven een uitwerking aan de taken en bevoegdheden van een Raad van Commissarissen (RvC) bij woningcorporaties. Deze bepalingen en richtlijnen zijn door Actium verwerkt in haar statuten en in het 'Reglement Raad van Commissarissen Actium'. Zij vormen de grondslag voor het gestelde profiel.

1.2. VISIE OP TOEZICHT

Naast de wettelijke grondslagen heeft de RvC van Actium in 2013 de 'herijking visie op toezicht' opgesteld. Daarin staat onder meer onderstaande visie opgenomen. Deze visie stelt de RvC in staat als één geheel te functioneren en vanuit heldere kaders te acteren, zowel richting de werkorganisatie als de bestuurder. De visie en de doelen zijn ondersteunend aan het belang van Actium en dient periodiek als toetssteen voor het functioneren van RvC en zijn leden.

De Raad van Commissarissen is een gezaghebbende raad die streeft naar doeltreffend toezicht. De raad is onafhankelijk in staat een oordeel te vormen over de wijze waarop de corporatie "Actium" haar maatschappelijke taak vervult.

De continuïteit, aansluiting op het vastgestelde risicoprofiel en de financiële gezondheid van de corporatie zijn randvoorwaardelijk voor de uitoefening van de maatschappelijke taak.

De raad houdt actief toezicht met oog voor gepaste distantie en goed werkgeverschap.

Tevens streeft de raad naar een optimale wisselwerking tussen raad en bestuur waarbij uitgegaan wordt van samenwerking waar het kan, en tegenkracht waar nodig.

De raad bepaalt zijn eigen toezichtskader, agenda en informatiebehoefte en streeft te allen tijde naar adequate deskundigheid.

De kracht van de raad zit in de verbinding van de diverse invalshoeken en in het vervullen van zijn taak is de raad zichtbaar naar zowel de interne werkorganisatie als de maatschappij.

1.3. DRIE ROLLEN: TOEZICHT, KLANKBORD, WERKGEVER

De Raad van Commissarissen vervult drie rollen:

- de rol van toezichthouder;
- de rol van klankbord/raadgever
- de rol van werkgever

Als toezichthouder is de RvC verantwoordelijk voor:

- het toezicht houden op uitvoering en realisatie van het algemene beleid, de financiële continuïteit en de sociale doelstellingen
- het oog houden op risico's die de realisatie van de doelstelling bedreigen;
- het toezicht houden op de algemene gang van zaken binnen de corporatie;

- het goedkeuren van besluiten van het bestuur over belangrijke onderwerpen, indien zulke besluiten aan de goedkeuring van de RvC zijn onderworpen op grond van de statuten, eventuele aanvullende bepalingen in een bestuursreglement en/of de Governancecode woningcorporaties.

Als klankbord voor de bestuurder is de RvC verantwoordelijk voor:

- het reflecteren met de bestuurder over de strategie in relatie tot de omgeving;
- het reflecteren met de bestuurder bij omvangrijke operationele beslissingen, zoals het doen van omvangrijke investeringen;
- het ondersteunen van de bestuurder bij strategische beslissingen (het aangaan van fusies/samenwerkingsverbanden, het oprichten van deelnemingen, organisatieaanpassingen, et cetera);
- het geven van gevraagd en ongevraagd advies, met inachtneming van de verantwoordelijkheid van de bestuurder.

Als werkgever houdt de RvC zich bezig met:

- bepalen van de omvang en de vormgeving van de topstructuur;
- het werven, selecteren en benoemen van bestuurder;
- vaststellen van de beloning van bestuurder;
- jaarlijks beoordelen van het functioneren van bestuurder op basis van de resultaten van de prestatieafspraken;
- het bevorderen van de ontwikkeling van competenties van bestuurder;
- het schorsen en ontslaan van bestuurder;
- (bewust nadenken over) de opvolging;
- zorgdragen voor de continuïteit in het bestuur bij tussentijds ontslag.

2.1. SAMENSTELLING

De raad van toezicht is zodanig samengesteld dat de commissarissen ten opzichte van elkaar, de bestuurder en welk deelbelang dan ook onafhankelijk en kritisch kunnen opereren. Een commissaris is deskundig en heeft geen persoonlijk belang in Actium of een door haar in stand gehouden onderneming.

Bij de samenstelling van de raad neemt Actium in elk geval de volgende uitgangspunten in acht:

- de raad bestaat uit minimaal vijf en maximaal 7 leden;
- de raad dient zodanig te zijn samengesteld dat een constructieve besluitvorming mogelijk is;
- de leden van de raad dienen zowel ten opzichte van elkaar als ten opzichte van bestuurder en welk deelbelang dan ook onafhankelijk en kritisch te kunnen opereren;
- er dient in de raad voldoende deskundigheid aanwezig te zijn op bestuurlijk en maatschappelijk terrein;
- de raad dient pluriform (zonder dat daar kwantitatieve doelstellingen aan worden gegeven) te zijn samengesteld qua geslacht, leeftijd, beroepsgroepen, etnische afkomst, kennis en expertise, en persoonlijkheidskenmerken;
- de leden van de raad hebben geen persoonlijk belang in de stichting of de door haar in stand gehouden onderneming.

2.2. PROFIEL LID RAAD VAN COMMISSARISSEN

Van elk lid van de Raad van Commissarissen wordt verwacht dat hij of zij beschikt over

- ANALYTISCH VERMOGEN (HBO/academisch werk- en denkniveau)
- AUTHENTICITEIT
- BESTUURLIJK INZICHT
- EEN HELICOPTERVIEW
- INTEGER EN MOREEL BESEF
- MAATSCHAPPELIJKE (OMGEVINGS)SENSITIVITEIT EN VERANTWOORDELIJKHEID
- ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING
- TEAMPLAYER.
- BESTUURLIJKE ERVARING
- ZELFREFLECTIE

(zie voor een toelichting op de gestelde competenties bijlage 1)

2.3. KENNISGEBIEDEN

Ten aanzien van de onderstaande kennisgebieden geldt dat de RvC als collectief moet beschikken, dus aanwezig bij minimaal één van de leden, over deskundigheid op de onderstaande gebieden:

- Volkshuisvesting
- Vastgoedbeheer en -ontwikkeling
- Financieel, Economisch en Fiscaal
- Juridisch/Bestuurlijk
- Management en Organisatie
- Wonen en Zorg

2.3.1. Volkshuisvesting

De functie van dit kennisveld is om vanuit een visie op sociaal ondernemen speciaal te letten op de kwaliteit en continuïteit van de corporatie en haar dienstverlening. Daarnaast gaat de aandacht uit naar (ingrepen in) de woningvoorraad en projectontwikkeling. De commissaris met dit profiel heeft:

- kennis en ervaring om visie te beoordelen op het gebied van wonen, volkshuisvesting, leefbaarheid en betaalbaarheid. Zowel in relatie tot de maatschappelijke als tot de bedrijfsmatige opgave van de corporatie;
- visie op de toekomstige rol van de corporatie binnen de volkshuisvesting in relatie tot maatschappelijke ontwikkelingen en veranderingen in de doelgroep;
- kennis van en ideeën over samenwerking met overheden en marktpartijen;
- kennis van relevante wet- en regelgeving, waaronder tenminste de Woningwet en BTIV 2015
- kennis over stakeholders, zoals huurders, gemeenten, toezichthouders, hoe deze te informeren en te betrekken;
- kennis van de regionale woningmarkt;
- kennis van lokale doelgroepen van beleid en de bijbehorende opgave voor de woningcorporatie;
- ervaring in de corporatiesector;
- bij voorkeur aangevuld met financiële kennis met name op het terrein van vastgoed en ontwikkeling.

2.3.2. Vastgoedbeheer- en ontwikkeling

De commissaris met dit profiel heeft:

- affiniteit met vastgoedstrategie (transitie van de vastgoedportefeuille), kennis van strategisch voorraadbeheer en weet vanuit zijn profiel de vertaling te maken naar wat dit betekent voor de vastgoedportefeuille van Actium;
- kennis van en ervaring met duurzaamheidsvraagstukken en –oplossingen;
- kennis van relevante wet- en regelgeving rondom vastgoedontwikkeling en -beheer, waarbij valt te denken aan regels met betrekking tot aanbesteding, uitbesteding van werkzaamheden, ruimtelijk beleid, bouwbeleid (inclusief veiligheid en duurzaamheid);
- kennis van of ervaring met gebiedsontwikkeling en projectontwikkeling, en het vermogen om projecten te beoordelen op risico's met betrekking tot de woningmarkt in het werkgebied, inclusief financiële haalbaarheid.

2.3.3 Financieel / Economisch / Fiscaal

Binnen het aandachtsgebied financiën staat met name de bedrijfseconomische visie op het functioneren van de corporatie centraal. De commissaris met dit profiel heeft:

- kennis van, inzicht in en belangstelling voor vraagstukken betreffende de financiële organisatie en de continuïteit van een onderneming;
- kennis van, inzicht in en belangstelling voor de specifieke eisen die aan de continuïteit van corporaties gesteld worden door externe toezichthouders als de Autoriteit Woningcorporaties, het WSW en de accountant;
- kennis en ervaring om operationele aspecten van dit aandachtsgebied goed te kunnen beoordelen;
- kennis om investeringsbeslissingen en treasurybeleid te beoordelen;
- kennis van risicomanagement;
- kennis van de regels voor (financiële) (jaar)verslaglegging.

2.3.4. Juridisch / Bestuurlijk

Het aandachtsgebied juridisch/bestuurlijk is gericht op de spelregels, contracten en strategische vragen, zowel intern als extern. De commissaris met dit profiel heeft:

- kennis van en inzicht in juridische vraagstukken waaronder de toepassing van relevante wet- en regelgeving, contractvorming en eventueel procesrecht;
- ervaring met c.q. gevoel voor publiek-private zaken;
- ervaring met politieke en bestuurlijke besluitvormingsprocessen en onderhandelingen;
- kennis van statuten en reglementen;
- gevoel voor verhoudingen tussen partijen, inventief en gericht op resultaat.

2.3.5. Management / Organisatie

Dit aandachtsgebied richt zich op bestuurlijke ervaring in een bij voorkeur commerciële organisatie met belangstelling voor organisatieontwikkeling in wisselwerking met de plaats van de organisatie in haar omgeving en affiniteit met externe profilering. De commissaris met dit profiel heeft:

- kennis van en ervaring met organisatievraagstukken, veranderingsprocessen, personeelsbeleid en personeelszorg;
- kennis van en ervaring met het bewaken van de transparantie in besluitvormingsprocessen;
- bekendheid met management- en informatiebeleid/strategie op het gebied van personeel en organisatie;
- oog voor maatschappelijke ontwikkelingen en de betekenis daarvan voor de organisatie en voor het personeel;
- ervaring met een klantgerichte organisatie;
- bekendheid met en inzicht in marketing- en PR-vraagstukken.

2.3.6. Wonen en zorg

Aandachtsgebied Wonen en Zorg, bij voorkeur ook financiële kennis en ervaring

De functie van dit aandachtsgebied is om vanuit een visie op Wonen en Zorg te kijken naar de kwaliteit en continuïteit van de corporatie en haar dienstverlening. De commissaris met dit profiel heeft:

- kennis van en inzicht in ontwikkelingen bij de belanghouders op terrein van wonen, welzijn, en zorg, leefbaarheid en de samenwerking op dit terrein. Bij voorkeur ervaring opgedaan bij een organisatie die actief is op dit terrein. Voldoende zicht en kennis op en van wat er in die wereld speelt, dit kunnen duiden voor de sector en invullen vanuit toezichthoudende rol;
- kennis van klantprocessen en klant/huurdersparticipatie;
- kennis van Ontwikkelingen in de Zorg, zoals het scheiden van wonen en zorg;
- visie op de toekomst van wonen en zorg;
- ervaring en affiniteit met openbaar bestuur;
- bij voorkeur aangevuld met financiële kennis met name op het terrein van vastgoed en ontwikkeling.

2.4. TAKEN EN COMPETENTIES VOORZITTER / VICEVOORZITTER RAAD VAN COMMISSARISSEN

2.4.1 Taken

De voorzitter maakt collegiaal deel uit van de raad van commissarissen. Daarnaast is de voorzitter belast met het:

- leiden van de van de vergaderingen van de raad van commissarissen;
- opstellen van de agenda van de raad van commissarissen met afstemming hiervan met de directeur-bestuurder;
- er op toezien dat alle leden van de raad van commissarissen tijdig de juiste informatie ontvangen;
- zorgen voor een goed samenspel tussen de leden van de raad van commissarissen;
- onderhouden van structurele en regelmatige contacten met de directeur-bestuurder;
- zorgen voor een jaarlijkse zelfevaluatie en het voeren van functioneringsgesprekken met de leden van de raad van commissarissen;
- samen met één ander lid van de raad van commissarissen, voeren van beoordelingsgesprekken met de directeur-bestuurder, waarbij de inhoud van de beoordeling wordt afgestemd binnen de voltallige raad van commissarissen;
- bewaken van algemene beleidslijnen.

2.4.2 Competenties

De voorzitter voldoet aan dezelfde competentievereisten als de overige leden van de RvC. Daarnaast wordt van de voorzitter verwacht dat hij beschikt over:

- uitstekende communicatieve vaardigheden;
- kennis van vergadertechniek en besluitvormingstechnieken;
- consensusgerichte instelling en de vaardigheid tot het organiseren van collegiale besluitvorming;
- de vaardigheid in teambuilding en creëren van een open sfeer waarin iedereen gelijkwaardig kan participeren;
- een coachende wijze van feedback te geven;
- bekendheid met politieke en maatschappelijke verhoudingen in de regio;
- stimulerend, gezaghebbend en besluitvaardig;
- voorbeeldgedrag.

Bijlage 1:

Toelichting op de gestelde competenties zoals de autoriteit deze in haar zienswijze beargumenteerd wil zien bij (her)benoeming van leden van de RvC.

- **Authenticiteit** / consistent in denken en doen onder verschillende omstandigheden. Maakt zichtbaar wat hij/zij werkelijk belangrijk vindt en waar hij/zij voor staat. Juiste informatie geven over de werkelijke situatie en het tijdig erkennen van risico's, uitdagingen en problemen naar de toezichthouders.
- **Bestuurlijk inzicht** / Snel overzien van ingewikkelde materie snel, realiteitszin en een gezond boerenverstand. Heeft oog voor de ontwikkelingen, machtsverhoudingen en gevoelens binnen de organisatie. Kan schakelen op bestuurlijk niveau, weet complexiteit van het aansturen van een organisatie in al zijn aspecten te duiden en kan goed klankbord zijn voor de bestuurder.
- **Helicopterview** / Kan gegevens en mogelijke handelwijzen tegen elkaar afwegen en tot een logisch oordeel komen. Onderzoekt/herkent/begrijpt de essentiële vraagstukken. Kan over de eigen portefeuille heen kijken, vooral als problemen de continuïteit van de toegelaten instelling in gevaar kunnen brengen.
- **Integer en moreel besef** / Oefent de functie adequaat en zorgvuldig uit, met inachtneming van regels en verantwoordelijkheden. Oordeelt en handelt op moreel verantwoorde wijze, op basis van algemeen aanvaarde sociale en ethische normen. Is hierbij aanspreekbaar op eigen gedrag en spreekt ook anderen hierop aan. Vertoont goed voorbeeldgedrag voor de eigen organisatie en de sector.
- **Maatschappelijke (omgevings)sensitiviteit en verantwoordelijkheid** / Onderkent de specifieke rol van de toegelaten instelling als maatschappelijke onderneming en bewaakt binnen de visie en missie van de toegelaten instelling de invulling daarvan. Laat blijken goed geïnformeerd te zijn over (de veranderende) maatschappelijke, politieke en andere ontwikkelingen in de omgeving van de toegelaten instelling alsook over de belangen van belanghouders. Kan dit vertalen naar de volkshuisvesting en deze kennis effectief benutten. Kan omgaan met diverse belanghouders en daarin tot een weloverwogen balans komen voor keuzes en handelen en verantwoordt zich daarover.
- **Onafhankelijke oordeelsvorming** / Moet de lastige vragen durven blijven stellen (ook als hij/zij daar aanvankelijk alleen in staat), in durven grijpen als dat nodig is en een 'rechte rug' hebben bij moeilijke beslissingen. Moet in staat zijn tot onafhankelijke oordeelsvorming. Kan de goede vragen stellen en durft door te vragen.
- **Teamplayer** Heeft oog voor het groepsbelang en levert een bijdrage aan het gemeenschappelijke resultaat. Is tevens in staat in collegiaal verband te functioneren en geen pleitbezorger te zijn van individuele belangen.
- **Bestuurlijke ervaring** / Beschikt over de voor de bestuurlijke functie vereiste vakinhoudelijke kennis, bijvoorbeeld kennis van financiën bij toegelaten instellingen, van de ontwikkeling en het beheer van vastgoed en kennis op het gebied van volkshuisvestelijke vraagstukken. Heeft een voldoende realistische visie op toekomstige ontwikkelingen op het gebied van de volkshuisvesting en kan deze vertalen in lange termijn doelstellingen en een strategische planning ter verwezenlijking daarvan. Houdt hierbij goed zicht op risico's en uitdagingen die de instelling loopt en neemt bijhorende beheermaatregelen.
- **Zelfreflectie** / Staat open voor en neemt actief deel aan kritische discussie over het functioneren van de raad en zichzelf als lid c.q. voorzitter. Heeft daarbij inzicht in interne en externe invloeden op zijn/haar functioneren en kan hierover verantwoording afleggen. Toont lerend vermogen en beseft dat zijn/haar handelen invloed heeft op het functioneren van de raad, en omgekeerd. Kan (persoonlijke) leerpunten benoemen en van gedachten wisselen over het vormgeven van het eigen leerproces.